

**विभाग ब
बी. ए. भाग-१, सत्र-२**
विषय : मराठी (आवश्यक)

नेमलेले पाठ्यपुस्तक : ‘शब्दगंध’ भाग-१ (सत्र १ व सत्र २) (संपादित)
प्रकाशकाचे नांव : राघव पब्लिशर्स अॅण्ड डिस्ट्रीब्युटर्स, नागपूर

अभ्यासपत्रिकेची निष्पत्ती (COs) :

१. नेमलेल्या साहित्यातून जीवनदर्शन, समकालीन व्यवहार जाणीवा यांची माहिती होईल.
२. वैचारिक, ललित, कविता या विविध वाड्मय प्रकाराचे ज्ञान होईल. या वाड्मय प्रकाराचे वेगळेपण जाणून घेतील तथा यामधील साम्यभेदाचे आकलन होईल.
३. वैचारिक गद्यातून भाषेच्या सर्जनशील रूपाचे विद्यार्थ्यांना आकलन होईल. तसेच चारित्र्यविषय असलेल्या थोर व्यक्तींच्या जीवनकार्यातून विद्यार्थ्यांना प्रेरणा मिळेल आणि संकटावर मात करून जीवनात यशस्वी होता येते हा विचार त्यांच्या मनी रुजेल.
४. ललित कलाकृतीच्या वाचनातून आनंद, बोध, ज्ञान इत्यादींची प्राप्ती होऊन विद्यार्थ्यांच्या जीवनविषयक जाणिवा समृद्ध होतील.
५. वैचारिकता, तात्त्विकता, काव्यात्मकता, भावनात्मकता, सामान्य गोष्टीतील असामान्यत्वाचे दर्शन यातून विद्यार्थ्यांचा दृष्टीकोण संपन्न होईल.
६. विविध प्रकारच्या साहित्याचे आकलन, वर्णन, आस्वादन, विश्लेषण आणि मूल्यमापन करण्याची क्षमता वाढून विद्यार्थ्यांची अभिरुची विकसित होईल.
७. या वाड्मय प्रकारातून विविध प्रकारचे नीतिमूल्ये, जीवनमूल्ये, यांची शिकवण विद्यार्थ्यांना मिळेल, त्याचा उपयोग उत्तमरितीने जिवन जगण्यासाठी होईल.
८. ‘उपयोजित’ घटकाच्या माध्यमातून विविध प्रकारची कौशल्ये त्यांच्यात निर्माण होतील व ते रोजगारक्षम होतील.
९. विचारवंत, लेखक, कवी होण्यासाठी हे अध्ययन प्रेरक ठरेल, सहाय्यभूत ठरेल. यातून विद्यार्थी भाषेचा सर्जनशील वापर कसा करावा हेसमजून घेतील व विविध प्रकारातील साहित्य निर्मिती करतील. तसेच व्यवहारिक उपयोजन करून रोजगारक्षम होतील.

अ.क्र. Sr.No	घटक Topic	अध्यापन तासिका (Teaching Hours)	श्रेयांक Credit
विभाग - अ	वैचारिक		
१)	हा विद्येचा समय आहे ! - शाहू महाराज	१२	
२)	राष्ट्रसंत व राष्ट्रपिता - राम शेवाळकर		
३)	शिक्षणाबिगर माणूस धोंडाच - संतोष भीमराव अरसोड		
विभाग - ब	ललित		
१)	जागल - भाऊ मांडवकर	१२	
२)	हिरवा तपस्वी - शं.ना.नवरे		
३)	कस्तुरी - विजय जाधव		
विभाग - क	कविता		
१)	संतवाणी	११	०३
	अ) दादला (भारुड) -संत एकनाथ		
	ब) सदासर्वकाळ अंतरीकुटिल -संत तुकाराम		
२)	रांगूई - मीराताई ठाकरे		
३)	बाप वावरं पेरते - श्याम ठक		
४)	या शहरी संवेदनेशी जुळवून घेताना - अशोक इंगळे		
५)	मैफल - किशोर बळी		
६)	भगतसिंह - वैभव भिवरकर		
विभाग - ड	उपयोजित मराठी		
	कार्यलयीन पत्रव्यवहार	१०	
	स्व-परिचयपत्र व नोकरीसाठी अर्जलेखन		
		४५	०३

बी.ए. भाग- १ मराठी (आवश्यक)
सत्र २ रे

गुण विभागणी

एकूण गुण - १००
लेखी गुण - ८०
अंतर्गत मूल्यमापन - २०
वेळ - ३ तास

अभ्यासक्रमासाठी नेमलेले पाठ्यपुस्तक - 'शब्दगंध' भाग-१ (सत्र-१ व सत्र-२) (संपादित)

प्रकाशकाचे नाव : राघव पब्लिशर्स अण्ड डिस्ट्रीब्युटर्स, नागपूर
(विभाग 'अ', 'ब' आणि 'क' साठी)

उपयोजित मराठी - संपादक डॉ.केतकी मोडक, संतोष शेणई,
सुजाता शेणई - पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे या पुस्तकातील
प्रकरण ३ रे- कार्यालयीन पत्रव्यवहार - डॉ.कल्याणी दिवेकर
प्रकरण ४ थे- स्वपरिचयपत्र व नोकरीसाठी अर्जलेखन -
डॉ.भूषण केळकर

विभाग - अ	वैचारिक	-	२०गुण
विभाग - ब	ललित	-	२०गुण
विभाग - क	कविता	-	२०गुण
विभाग - ड	उपयोजित मराठी	-	२०गुण

प्रश्ननिहाय गुणविभागणी :-

विभाग 'अ' व 'ब' यावर १५ गुणांचा प्रत्येक एक दीर्घोत्तरी प्रश्न	- २८ गुण
विभाग 'क' यावर प्रत्येकी ०८ गुणांचे दोन लघुतरी प्रश्न	- १६ गुण
विभाग 'ड' मधील उपयोजित मराठीवर प्रत्येकी ०८ गुणांचे दोन लघुतरी प्रश्न	- १६ गुण
वस्तुनिष्ठ प्रश्न - उपरोक्त अभ्यासक्रमातील विभाग 'अ' व 'ब' यावर प्रत्येकी ०३ प्रश्न आणि विभाग 'क' व 'ड' यावर प्रत्येकी०२ प्रश्न	- २० गुण
वस्तुनिष्ठ स्वरूपाचे असे एकूण१० बहुपर्यायी प्रश्न विचारले जातील. प्रत्येक प्रश्नास ०२ गुण याप्रमाणे हा प्रश्न २० गुणांचा असेल.	

विभाग 'ड'साठी संदर्भ ग्रंथ म्हणून उपयोजित मराठी - संपादक डॉ.केतकी मोडक, संतोष शेणई, सुजाता शेणई - पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे या पुस्तकातील प्रकरण ३ रे कार्यालयीन पत्रव्यवहार व प्रकरण ४ थे -स्व-परिचयपत्र व नोकरीसाठी अर्ज लेखन या प्रकरणावर प्रत्येकी ०८ गुणांची दोन लघुतरी प्रश्न विचारल्या जातील.

कौशल्य विकासावर आधारित अंतर्गत मूल्यमापन :- - २० गुण

- गुण विभागणी
- १) गृहपाठ - १५ गुण
- २) मौखिक परीक्षा - ०५ गुण

सूचना :- (१) गृहपाठ आपल्या परिसरातील लेखकाच्या मुलाखतीचे शब्दांकन करा
(२) आपल्या परिसरातील ५ विविध कार्यालयांशी पत्रव्यवहार करा.
(३) स्व-परिचयपत्र तयार करून नोकरीसाठी अर्जलेखन करा.
(४) मौखिक परीक्षा ही गृहपाठावर आधारीत असेल.

संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

मराठी कौशल्ये विकास अभ्यासक्रम

Skill Enhancement Course-II

शैक्षणिक वर्ष - २०२२-२३ पासून

बी.ए.भाग-१, सत्र - २

'मराठी भाषिक कौशल्ये : लेखन कौशल्ये'

एकूण तासिका १५, श्रेयांक – १

अभ्यासपत्रिकेची निष्पत्ती (COs)

१. लेखन कौशल्ये विकासाला सहाय्य होईल.
२. मराठी भाषा क्षमतेच्या वाढीस मदत होईल.
३. लेखन क्षेत्रातील दारे खुली होतील.
४. विविध व्यवसाय क्षेत्रात संधी उपलब्ध होईल.

अभ्यास घटक

'व्यक्तित्व विकासासाठी : संभाषण व लेखनकौशल्ये' - (संपादक : डॉ.पृथ्वीराज तौर, डॉ.शैलेन्द्र लेंडे, डॉ.वंदना महाजन), अर्थवृ पब्लिकेशन्स हे संपादित पुस्तक या अभ्यासक्रमासाठी नेमलेले आहे.

लेखन कौशल्ये - एकूण तासिका -१५

१. लेखन कौशल्ये -- प्रतिक्षा गौतम तालंगकर कथले
२. संवाद लेखन कौशल्ये - राजकुमार लक्ष्मणराव तांगडे
३. जाहिरात लेखन कौशल्ये— रवि पवार
४. गीत लेखन कौशल्ये — विनायक पवार

(विद्यार्थ्यांनी लेखन कौशल्ये आत्मसात करून त्याचे विविध उपक्रमांच्या माध्यमातुन उपयोजन करणे, महाविद्यालयातील विविध कार्यक्रम प्रसंगी नाटक, श्रुतिकेसाठी , संवाद लेखन करणे, निरनिराळ्या माध्यमांसाठी महाविद्यालय तथा संस्थेच्या अभिनव, कल्याचे जाहिराती तयार करणे, तथा महाविद्यालयात विशिष्ट कार्यक्रमासाठी गीत निर्मिती करणे अपेक्षित आहे. या दृष्टीने नियोजन अपेक्षित आहे.)

गुण विभागणी – एकूण गुण २५

घटक चाचणी / कौशल्ये मूल्यांकन - १० गुण

गृहपाठ / कौशल्ये विकास प्रकल्प कार्य - १० गुण

चर्चासत्र / कौशल्यकार्याचे सादरीकरण - ०५ गुण

(अभ्यासपत्रिकेतील सर्व घटकांवर प्रश्न विचारण्यात येतील)